

<div> <div style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;"><strong>NESL?HAN YALMAN </strong><br /><br />25 Kas?m 2009 sabah?televizyonda kanallar? dola??rken M?ge Anl?n?n ATV'deki program?na tak?ld?m. Tamam?n? hi?izlemedi?im ve daha ?ce birka?defa g? ucuyla bakt???m programda, ?ya??ndaki bir ?cu?un vah?ice d?r?l?p, cesedinin ailesinin ya?ad??? k?n yak?nlar?na at?ld??? anlat?l?yordu. Bildi?im kadar?yla program bu tarz olaylar? i?leyen bir formata sahipti.

</span></span> </div> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">?en ?cu?un annesi ve babas? konuk olarak programa kat?lm??lard?. Bilirki?iler aras?nda, ismini ?renemedi?im Hulusi Kentmen babacanl???nda bir avukat ve Arif Verimli bulunuyordu. Tatl? Sert adl? bu program?n anl? ?anl? sunucusu M?ge Anl? da ba? k?eye yerle?mi?ti. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Dikkatimi ?ken nokta, programa kat?lanlarla program sunucusu aras?nda ya?anan ileti?im kriziydi. Ad?yaman?n k?k bir k?enden gelen anne olay? anlatmaya ?l???yor; M?ge Anl? anlat?lanlar? anlayamad???n? belirtiyordu. Ard?ndan baba devreye girdi ve meseleyi dili d?d?nce a?klamaya ba?lad?. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Bizim ?Anadolu insan??eklinde kulland???m?z bir tabir bulundu?unu o anda an?msad?m. Bu ifadeyi oldum olas? ?zememi?imdir. Nas?l bir t?rd?r ?u Anadolu insan?? K?lerde, kasabalarda ya?ayan ve ?ehirle ili?kisini uzaktan kuran insan g?ruhuna m? b?le denir? O zaman biz kimiz? Bu yaz?y? yazan ben ve okuyan sizler? Ad?na Anadolu denilen bir co?rafyan?n g?e?inde nefes alan Atlantisliler miyiz? Anlamakta zorluk ?kiyorum. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Modernle?me a?s?ndan bak?ld???nda, Anadolu insan??ve kentli insan misali bir ikilik yarat?larak sorun kolayl?kla ?z?mlenmeye ?l???l?yor diyebilirim. Art?k internetin, cep telefonunun, televizyonun ?cra k?elere ula?t??? ve ?Turkcell?linin g?c?/Turkcell?in ?kim g?c?? gibi sloganlarla k?lerdeki vatanda?lar?m?z?n oynat?ld??? reklam filmlerinin fink att??? bir ortamda ?Anadolu insan?? ifadesi ayn? tan?m? kar??layabilir mi? ?Her ?eyin bir nedeni olmaz. Baz? ?eyleri be?endi?iniz i?n seversiniz. ? slogan?n?n bir araba reklam? i?n kullan?ld??? ve kapitalizmin d?sturu haline geldi?i bir d?nyada Anadolu?yu ge?lim, insan olman?n s?n?rlar? nelerdir? Tart??mal?y?z. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">San?r?m, kendi de?er yarg?lar?m?zla kar??m?zdakileri yarg?lay?nca ortaya daha b?y?k ileti?imsizlik sorunlar? da ?k?yor. Ne kendimizi ve ge?i?imizi hat?rl?yoruz ne de kar??m?zdaki bizim ?imdimizi anlayabiliyor. Birimiz k?de ?pa yap?p, domatesini yeti?tiriyor. Birimiz o domatesi marketten paketle al?yor. Ayn? domatese y?kledi?imiz de?erler bi?mi bizi farkl? k?l?yor. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">?ne?in; de?indi?imiz programda ?en ?cu?un babas? k?z karde?inin gen?ya?ta evlendi?inden, bu evlilik sonland?ktan sonra da bir daha evlenmedi?inden bahsediyor. M?ge Anl? ?u an k?rkl? ya?lar?nda olan bu kad?n?n ilkokul ??lar?nda evlenmesini bir bayan olarak k?n?yor. Adam da onlar?n k?nde berdel diye bir gelenek oldu?unu belirtip, aile mensuplar?n?n kar??l?kl? evlendirildi?ini belirtiyor. Anl?n?n anlamda modern bir evlilik de?il, bir ?evlendirmelik s? konusu... </span></span></p> <p style="text-align: left;">

left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">cu?un d?r?l? konusunda verilen ifadelere ba?vurulurken, babaannenin s?lediklerini anlamland?ram?yor bu sefer Anl?. O d?emde aya?? k?r?k olan babaannenin ifadesindeki g?neydo?u kelimesine tak?l?yor. Annenizin cahil bir kad?n oldu?unu siz s?l?yorsunuz. diyor adama. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Cahil kelimesinin kullan?lmas?n? yak??t?ramad???m? belirtmeliyim. Adam cahil diye bir s?c?k sarfetmedi. Sadece annesinin okumam?? oldu?unu im?tti. Cahil kelimesi okur yazar olmayan anlam?n? ta??yabilir. Siz bir program sunucusu olarak, Ad?yaman?dan da gelse insanlar?n aile i?li?kilerine, annelerine ve babalar?na sayg?l? olmak zorundas?n?z. Nezaketinizi bozmadan annenizin okuma yazma bilmedi?ini belirtmi?tiniz. diyebilirsiniz. Okumu? olman?z yahut apartman dairesinde oturman?z size s?lemi kaba bir slupla kurma hakk?n? vermez. Her ne sebeple olursa olsun, cahil kelimesini kullanmak argoya ka?akt?r diye d?n?yorum. Yerine ikame edilecek daha sa?l?kl? ifadeler mevcutken telik, kimin kime g?e hangi konuda cahil oldu?unu da bilemeyiz. Okumu?-okumam?? kar??tl???n? sreкли g?ndemde tutmak da yerinde saymaktan ba?ka bir ?ey olmaz. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Nitekim; her b?genin kendine g?e i?leyen el ve kemikle?mi?bir yap?s? var. Bu kad?n da zaman?nda okuyamam?? olabilir; okutulmam?? da olabilir. Bunu bilmiyoruz. Bilmedi?imiz gibi, kendi ?ehirli kal?pla?m?? yarg?lar?m?zla bir durum de?erlendirmesi yap?yoruz. Olaylar?n i?y?z?n? renmeden, kendimizce do?ru kabul etti?imiz ?eyleri kar?? tarafa ve izleyiciye dikta etmeye i???yoruz. Fark?nda olmasak da, birilerini sreкли rencide ediyoruz. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">26 Kas?m 2009?da Haber T?rk kanal?nda Teke Tek el program?nda ayn?hataya Fatih Altayl?da d?t?.?SAM ba?kan?Mehmet Akif Bey burs verdiklerini ve her g??ten renciyi kabul ettiklerini belirtirken bir nek sundu. rencinin biri hocas?na gidip: Burada ?slamiyet?le ilgili i???malar yap?yorlar. Benim k?yafetime hi?dikkat etmediler. demi?. Altayl? da, renci ba?t?l? m?yd?? diye sordu. ?SAM ba?kan?ndan Hay?.? yan?t?n? ald?. Fatih Altayl? Haaa? O zaman dekolte? deyiverdi. Benzer ifadeler televizyonda s?k? tekrarlan?r oldu. Art?k, birilerinin ba?t?s?n?n kar??s?na dekolteyi koymay? b?rakacak kadar profesyonel olunmas? gerekti?i kan?s?nday?m. Dile hakimiyet hassasiyetinin zerinde emle durulmal?? ellikle medya taraf?ndan Mesela, bu konu Haber T?rk?te Dil ve Medya ?li?kisi ba?l???yla tart???labilir. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;"><strong>Y?lerini ?a??rm?? Mantar Toplay?c?lar? Bizim Babaanneyi Anlayabilirler mi? </strong></span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">M?ge Anl?n?n babaanne konusundaki ifadelerine kar??, Arif Verimli?nin araya girerek yapt???bir saptamay?? emsiyorum. Verimli: Orada okuma yazma bilmeyen kendi diliyle s?ler, okur yazar da kendi diliyle yazar. Babaanne tam anlam?yla g?neydo?u dememi?tir de; caminin ilerisi, ?u evin esi gibi bir ifade kullanm??t?r. Tutanak tutan da onu g?neydo?u yazm??t?r. b?nda bir karsama yapt?. Bu a?klamay? k rp?c? buluyorum. nk?; ileti?im kopuklu?u olay?n ba??ndan itibaren var. ?fade tutanaklar?ndan ba?layan bir alg? farkl?l??? K? halk?ndan jandarmaya, jandarmadan mahkemeye, mahkemedan televizyona? Koskoca bir kopukluk </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">?ehirli insan?n y? duygusunu nas?l yitirdi?ine ve do?adan ne denli uzak kald???na dair

kimi ?nekler de g?ebiliyoruz programda. ?en ?cu?un babas? ?k?bleye bakmak? ifadesini kullan?yor. Anlayam?yoruz. Ard?ndan ?Do?u? diyor. M?ge Anl? ?Do?uyu ge? bilmiyoruz. ? diyerek, adam? a?k bir ifade kullanmaya davet ediyor. Bir i?aret, bir g?terge istiyor. Belki de, ?ehirlerdeki y? tabelalar? gibi net bir belirte?Ad?yaman?n on iki haneli bir k?nden bahsediyoruz. Orada sizin ya?ad???n?z ?stanbul?un yahut Ankara?n?n kodlar?/kurallar? i?lemeyebilir. Anlamaya ?I??arak olaya v?f olmak l?m? </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Sabah gazetesinin 8 Kas?m 2009 tarihli The New York Times ekinde ?Mantar Toplama Merak?yla Hipnotize Olan Ruslar Ormanda Kayboluyor??ba?!?kl?bir ?viri okumu?tum. ?viride Ruslar?n bir?unun ormanda mantar toplarken kaybolduklar? ve kimilerinin bu y?zden ?d?? anlat?I?yordu. ?nternette ?mantarc?lar kl?b?? isimli bir site kuran Aleksandr Kuznetsov da, eskiden Ruslar?n ormanda mantar toplarken kaybolmad?klar?n?; kaybolanlar?n y? duygular? k?elmi? asfalt insanlar? olduklar?n? s?I?yordu. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Bir zamanlar g?ebe topluluklar i?nde ya?am?? ninelerimizden ve dedelerimizden geriye kalanlar?n??zerine asfalt d??p, debriyaja basan bir neslin ?cuklar?olduk. ?nan?n, Ege?nin merkezinde yeti?en ?ifal? otlar kimsenin umurunda de?il. Yahut, ?mlar?n alt?nda biten mantarlar da? Rusya?da vuku bulan meselenin T?rkiye aya??nda benze? sorunlar ya?an?yor. ?cuklar?m?za ge?i?imizi, hatta ?imdimizi aktarma problemimiz var. Kendi kendimizi yiyip bitirmemize neden olan bir modernle?me sorunumuz da? ?Biz kimiz, kimlerdeniz? dedi?imizde mal mal aynaya bakanlardan olduk. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Buraya kadar yaz?lanlar?m?him bulmayanlar, olur b?le vakalar diyenler ?kabilir. Ben ileti?imsizlik probleminin de ?esinde, vicdani bir probleme parmak basmak ad?na Anl??n?n program?n?n en deh?etengiz taraf?na de?inmek istiyorum. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Seyircilerin ?aile ?d?reni biliyor ve k? yeri oldu?u i?n gizliyor?? yorumlar?n?duyunca kan?m dondu. B?le bir ?ey ispatlanmadan, birilerinin alelacele su?an?p insanlar taraf?ndan yarg?lanmas?n? ?irazedem ?k?lan k?s?m olarak g??yorum. Diyelim ki, aile cinayeti biliyor ve akrabalarından biri yapt??? i?n gizliyor. Bu durumda bile taktir seyircinin ve sunucunun de?il, T?rk adaletidir. Yorumu yapanlar?n ?vurun kahpeye! ? zihniyetini ta??yanlardan bir fark? yoktur. Ne yani, ?imdi her ?m?ze geleni biz mi infaz edelim? O zaman kimin yapt??? vah?eti k?n?yoruz? Kimin de?er yarg?lar?na g?e kimin cezas?n? verece?iz? Kriterlerimiz ne olacak? </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Ben de minicik bir masumu hunharca ?d?ren zihniyetin as?lmas? taraftar?y?m. Ama, kalk?p da ?Verin ben kendi elce?izimle asay?m? da demiyorum. ?pe ?ma??r asmaya benzemez adam asmak. Hukuki ?r?ve neyse ona uymak gibi bir y?k?ml?I??m(?z) var. </span></span></p> <p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Benzer bir durumu daha ?ce Mardin?deki Bilge K?? Katliam? olay?nda da ya?ad?k. B?lesi canince bir k?y?m? savunacak taraf?m yok. Fakat, olay?n medya ve gerekli merciler taraf?ndan net bir ?ekilde anla??lamamas?n?n ve kimi zaman konuya abuk sabuk yorumlar getirilmesinin de nedenleri var. B?genin kendine has dinamiklerinin ve akrabalar aras?ndaki ili?kilerin do?ru bi?imde okunamamas? ? Bu konuda ?I??ma yapan bir sosyolog, bir halkbilimci, bir antropolog konunun aktar?I??na hemen m?dahale etseydi, medyada ?k daha farklı? ?karsamalar ortaya konabilirdi. K?y?m?n analizi etrafl?ca yap?labilirdi. </span></span></p>

Bence bilimin g?c?de burada a?a?kar zaten. Toplumunu ayd?nlatabilmekte veya devletin yarg?s?na yard?mc?olabilmekte?O b?gedeki ?artlara g?e projeler ?reterek, y?e insanlar?yla beraber bir ?eyler ba?arabilmekte? K?z ?ocuklar? okusun da okusun yahut ?bunlar cahil kalm??lar, biz do?ru yolu g?terelim? gibi tepeden inme bir kafa yap?s? hepimizi ?k daha vahim olaylara seyirci kalmaya zorluyor. ?ce anlamal?, sonra rotam?z? belirlemeliyiz. Bu konuda derinlikli akademik ?l??malar yap?lmal?, sivil toplum ?g?leriyle belediyeler birlikte hareket etmeli? </span></span></p>
<p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;"><strong>Kim Bo?? Kim Dolu? Peki Nedir Anadolu? </strong></span></span></p>
<p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Varolan zihniyeti de?i?tiremedi?imiz i?n; ?metres??hayat?ya?amay? kabul etmi??stanbullu bir k?z?n da, ?kuma? olmaya boyun e?mi? Hakkarili bir k?z?n da ya?ad??? s?k?nt?lar? anlayam?yoruz. ?kisi de kad?nl???n getirdi?i problemleri ba?ka t?rl? bask? ara?ar?yla, ba?ka ?ekillerde ya??yorlar. Hangi akl? ba??nda ve muhakeme yetene?ine b?y?k oranda hakim kad?n metres olmay? kabul eder ki? Akabinde, niye metres olan kad?nla birlikte kar?s?n? aldatan adam?n durumunu da masaya yat?rm?yoruz? Ortada toplumsal bir sorun varsa, onu geni? a?lardan bakarak de?erlendirebiliriz. ?O k??, bu ahlaks?z, ?una yaz?k, buna aferin? s?lemleriyle sadece kesin kez yarg? belirtmi? olur, sorunlar?n k?enine inemeyiz. Batman?daki kad?n intiharlar? ?lkenin bat?s?nda bilgisayar ba??nda makale yaz?larak ?z?lemez. </span></span></p>
<p style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Bat?daki kad?n?n da, do?udaki kad?n?n da cinsiyetinden ?r? maruz b?rak?ld??? kimi sorunlar mevcut? Yahut, ge?i?ten bu yana uzay?p giden varolu? problemi? Sorunlar benzer? Bunlar? ?leyecek/azaltacak y?emler farkl?? Her b?genin kendi i?artlar?na g?e ya?anan s?k?nt?lar var. Bir kad?n?n ?k rahat bir hayat s?rmesi de, ?k kapal? bir ?vrede yeti?mesi de travmatik durumlara sebebiyet veriyor. Bunun anla??lmas? gerekli? O zaman birimiz ?gavur ?zmirli?, di?erimiz ?K?rt Diyarbak?rl? olmay?z. </span></span></p>
<div style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;">Bizim ?k?lt?r?m?z namertli?in ?stesinden gelen saf Anadolu ?k?lt?r? diyenin de, bizim ?k?lt?r?m?z halis Osmanl? ?k?lt?r? diyenin de bir alg?lama problemi var. ?nk?; Anadolu bizatihi bu iki ?k?lt?r?n, konar-g?erlikle yerle?ikli?in kesi?ti?i yerde zuhur ediyor. Gerilimli bir kesi?me olsa da? Ger?k bu!.. ?ttihat Terakki de biziz, olu?turulan ?kirdek cumhuriyet? kadro da? T?rkiye ??? Partisi de bizim partimiz, Refah Partisi de? T?rk? de bizim t?rk?m?z, rembetiko da bizim rembetikomuz? Truva Sava?? da bizim tarihimiz, ?eyh Bedrettin Olay? da? Dede Korkut da bizim anlat?c?m?z, Heredot da? Ni?n bah?mizi budayarak ?rak hale getirmeye ?l???yoruz? Hepimizde bir par? karma Anadolu insan? geneti?i yok mu? Anadolu ruhu b?t?nc?l bir ?ey de?il mi zaten? E?risiyle do?rusuyla? </span></span></div>
<div style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;"><br /></span></span></div>
<div style="text-align: left;"><span style="font-family: verdana,geneva;"><span style="font-size: 10pt;"><span class="gl"><span class="go"><a href="mailto:mneslihany@hotmail.com">mneslihany@hotmail.com</a> <br /></span></span></span></span></div>
</div>